

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَهُنَّ الْمُنَصِّرُونَ حَمْدُ اللَّهِ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى الْأَئِمَّةِ الطَّاهِرِينَ وَعَلَى أَئِمَّةِ الْمُتَّقِينَ وَعَلَى أَئِمَّةِ الْمُجَاهِدِينَ

الله تعالى: إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرَّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُظَهِّرُكُمْ بَطَّالِمِي

بارقة السماء

في شرح حوادث واقعة الكساء

مشتمل بر

سرقة درقيقة

در تحدا واقعه حدیث کاء در روایت ام سلمه و حضرت فاطمه علیهم السلام

طرح و برنامه ریزی پژوهشی و مدیریت و اشراف علمی: دار المعارف الإلهیة

تحقیق و تدوین: پژوهشگده علوم معرفت الهی - بنیاد حیات اعلی

۱- حدیث آسمانی کسae نقلهای متعددی دارد، نقل مشهور میان عامه مسلمین از جناب امّ سلمه روایت شده است، و نقل معروف میان خاصه مؤمنین هم از حضرت فاطمه زهرا علیها السلام روایت گردیده، که در میان خواص اهل ایمان متداول است.

۲- راز تعدد نقلها و امکان تکرار وقایع مشابه: شکی نیست که تعدد نقلها سبب تقویت این حدیث شریف و توجه بیشتر عموم به اعتبار و اهمیت آن می شود. در کلام وحی آیات بسیاری مکررا نازل شده، که نشانه تعدد کاربرد و تأکید محتوای آنهاست.

﴿البته تکرار اتفاق واقعه حدیث کسae نیز محتمل بوده؛ و منعی برای تعدد وقوع آن ندارد، چه اینکه هر یک از اجزاء ماهیت این واقعه مکرر و بسیار اتفاق افتاده است:

الف: همراه بودن کسae با نبی اکرم علیه السلام، امری بسیار مستمر بوده است.
ب: اجتماع خمسه طیبه علیهم السلام، هر روزه اتفاق می افتاده بلکه در یک روز مکرر پیش می آمده است.

ج: نزول جبریل علیه السلام بر رسول الله علیه السلام و آوردن پیام الهی و بشارات رحمانی از اموری است که معمولاً هر روزه و گاهی چندین بار در یک روز اتفاق می افتاده است.

د: نازل شدن یک آیه شریفه قرآنی بطور مکرر واقع شده است. برای اطلاع به کشف الآیات قرآنی و کتب شأن نزول مصحف مراجعه شود.
و وقوع مجموع این وقایع در یک مجلس آن هم مکرر نیز امری بسیار

ساده و ممکن بوده است.

❖ خصوصاً که باز رخداد این واقعه در خلوت و جلوت و مجامع مختلف؛ سبب توجه و تأکید مفاد و اهمیت موضوع و شأن نزول حدیث کسae، و جلالت منزلت حضرات آل عباء علیہما السلام گردیده است، این تکرار رخداد باعث شده؛ تا گروههای مختلف و بیشتری از مردم زمان نزول وحی از وقوع آن مطلع و به فضیلت و معنی و نتیجه آن ملتفت شوند.

❖ همچنان که بعد از واقعه کسae در خانه ام سلمه؛ برای اینکه این واقعه نزد همه مسلمانان معروف شود؛ برنامه ابلاغ عملی آنرا حضرت نبی اکرم صلی الله علیه و آله و سلم شخصاً به عهده گرفتند، در احادیث همه فرق مسلمین بسیار نقل شده است که:

تا چندین ماه (از جمله تا هفده ماه) بعد از وقوع واقعه کسae؛ هر روز در هر پنج وقت نماز؛ خصوصاً وقت نماز صبح؛ رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم می‌آمدند در مسجد خودشان؛ و می‌ایستادند مقابل درب خانه فاطمه و علی علیهم السلام و دو دستشان را دو طرف آستانه درب گذاشته و با صدای بلند اینطور سلام نموده: **السلام عَلَيْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَّكَاتُهُ**، سپس آیه شریفه تطهیر را تلاوت می‌نمودند.

تکرار روزانه و به مدت چندین ماه سبب معروف شدن روز واقعه کسae به "یوم الکسae" گردیده، و برای اطلاع رسانی وسیع و در منتهاي درجه بوده است، که این امر خود دلالت آشکاری بر اهمیت موضوع دارد.

چه اینکه اجتماع صبحگاهی مسلمین در مسجد شریف نبوی ﷺ مهمتر و بیشتر از سایر اوقات روز و شب شلوغ؛ و در سایر اوقات احتمال اشتغال و استراحت برای عموم بیشتر بوده، فلذانماز صبح بعد از استراحت شبانه و قبل از شروع کار روزانه؛ بیشترین اجتماع شبانه روز مسلمین محسوب می شده است.

﴿ افزون بر اینها؛ نفس و قوع آن اجتماع نورانی و نزول انوار آسمانی خود برکاتی داشته است. وقتی امروزه (با گذشت بیش از ۱۴ قرن) مردم عادی با تکرار تلاوت و اجرای نقل و شرح حدیث کسae در مجالس مختلف؛ هر بار به برکاتی نو و تازه تر از برکات نوبت قبلی نائل می شوند، قطعاً تکرار رخداد واقعه اصلی با حضور آل کسae ﷺ برکات و آثار گوناگون و فراوانی داشته است. ۳

- با همه این تفاصیل؛ عقول مقصره از درک حکمت تعدد و قوع حدیث کسae عاجز؛ و تکرار رخداد آنرا استبعاد کرده اند، و از آنجا که نقل جناب ام سلمه میان عامه مسلمین متداول بوده؛ آن نقل را اصل و اساس و محور قرار داده؛ و نقل حضرت فاطمه ؑ را با آن مقایسه تا نکات و اسرار مذکور در این نقل (که امتیاز بر نقل ام سلمه دارد) را به بهانه نبودن در نقل و واقعه ام سلمه (که در معرض عموم بوده است) منکر شوند. و تمام بهانه شان را برای اعراض یا تقطیع نقل فاطمی ؑ؛ قصور عقولشان از امکان اتحاد آن با نقل ام سلمه پنداشته اند.

۴- افزون بر شرح حکمتهای تعدد نقل یا تکرار وقوع واقعه و مستندات و شواهد آن؛ در این رساله شرife برای هدایت این دسته (مقصره)؛ چگونگی امکان اتحاد نقل فاطمی علیه السلام و نقل ام سلمه را توضیح می‌دهیم، لعل اللہ یهدیہم الی سواء السبیل.

۵- (بنابر اتحاد واقعه دو نقل): واقعه حدیث کسae که مشتمل بر بشارات الهی است؛ هنگامی اتفاق افتاده است که همه پنج تن پاک علیهم السلام خانه جناب ام سلمه میهمان بوده اند.

۶- اجمال گزارش بیرونی این واقعه از ام سلمه نقل شده، و زینب (دختر ام سلمه) و عایشه و صفیه (زوجه نبی اعظم علیه السلام) هم شمه ای از گزارش بیرونی همین واقعه را (مستقیماً یا به واسطه از ام سلمه) نقل کرده اند، اما تفصیل کامل گزارش اندرونی واقعه فقط از حضرت زهراء علیه السلام نقل شده است، که در داخل کسae بوده اند، و این همان روایت معروف و مشهور مشتمل بر بشارات الهی مترتب بر تلاوت و مذاکره این حدیث آسمانی است.

و چه جای مقایسه بین ارزش گزارش بیرونی مختصر و پراکنده؛ و بین گزارش اندرونی مفصل و منسجم و متمرکز بر بیان ارکان واقعه؟!

۷- آنچه مانع تصور مقصره و سبب قصور ادراک ایشان در این موضوع شده است؛ مشروط کردن نقل فاطمی علیه السلام به وقوع آن در خانه حضرت زهراء علیه السلام است، در حالی که در گزارش حضرت صدیقه علیه السلام تصریحی

ندارد که حضرت رسول الله ﷺ وارد خانه حضرت فاطمه ؑ شده اند، بلکه از حضرت زهرا ؑ نقل دارد: پدرم بر من وارد شدند، و این منافقی با روایت جناب ام سلمه نداشته و با میهمان بودن همگی خمسه طبیه ؑ در خانه جناب ام سلمه قابل جمع است.

از طرفی اصرار مشروط کنندگان نقل فاطمی ؑ به وقوع آن در خانه حضرت زهراء ؑ بخاطر شرافت و امتیاز این خانه مبارکه است، که خواسته اند به زعم خود امتیازی برای این واقعه قائل بشوند، البته شکی در شرافت و امتیاز خانه وحی (بیت فاطمه ؑ) نیست؛ ولی باید بدانیم که این شرافت بخاطر انتساب این خانه به حضرات پنج تن ؑ و جایگاه ایشان بودن است نه بیشتر، که شرف المکان بالملکین، و در واقعه کسae؛ امتیاز واقعه به ماهیت تطهیر خاص الهی آن؛ و صاحبان طاهر و مطهر این واقعه (که در شأن ایشان رخ داده) است می باشد، جانب آسمانی آن: حق تعالی و طهارت الهی نازله، و جانب زمینی آن: اهل بیت عصمت و طهارت ؑ است، فلذا رخداد این واقعه در بیرون این خانه؛ هیچ کاستی در امتیازات آن نمی آورد.

بلکه رخداد واقعه کسae در خانه ام سلمه (با ناظر بودن دیگر کسانی که برای حضور در زیر کسae نپذیرفته شده اند) حکمتی علاوه و ممتاز دارد، و این معنی را می رساند که: با اینکه آن ناظرین از ساکنان خانه های پیامبر ﷺ بوده، مثل زوجات و دیگر دختران و خویشان و ربیبه (دخترخوانده) نبی اعظم ﷺ و خادم و خادمه آن خانه ها، و علیرغم

درخواستشان؛ از حضور زیر کسae منع شده اند. وقوع این واقعه با این تفاصیل و در خانه ام سلمه سبب شده؛ تا از تحریف معنی مفهوم واقعه کسae و تعمیم آن به ظاهر کلمه "اهل" (ساکن) و "بیت" (خانه) مانع گردیده، و بر همگان معلوم باشد که این واقعه و طهارت الهیه و آیه تطهیر مختص اهل کسae علیہ السلام می باشد، و مقصود از آن تنها اهل بیت خاص پیامبر صلی الله علیہ وسلم است؛ نه اطرافیان عام او؛ از ساکنان خانه ها و نزدیکانش.

۸- جزئیات و مقدمات و حوادث جانبی: این واقعه جزئیات و حوادثی مقدماتی و جانبی دارد؛ که احادیث این باب هر کدام به برخی از آنها پرداخته اند، مثل: رفت و آمد افراد متعدد در نزدیک محل واقعه، و نحوه فرستادن حضرت رسول الله صلی الله علیہ وسلم به دنبال اهل بیت علیہ السلام، و شخصی که برای خبر کردن و دعوت به آمدن آنها فرستادند، و پذیرایی حضرت فاطمه علیہ السلام از حضرت نبیوی صلی الله علیہ وسلم و اهل بیت صلی الله علیہ وسلم در آغاز واقعه، و حضور میکائیل علیہ السلام و پذیرایی آسمانی او در آخر واقعه، ....

فلذا پرداختن یک روایت و نقلی به برخی از جزئیات واقعه؛ و عدم ذکر آنها در دیگر نقلها؛ به معنی عدم صحت آن جزئیات ماجرا؛ و یا تعارض این روایات نیست، همچنان که تمرکز بیان حضرت زهراء علیہ السلام روی توصیف بدنه اصلی و ارکان واقعه؛ و تشریح وقایع مرتبط با اهل کسae؛ و حوادث اندرونی کسae و جهات آسمانی آن؛ بخاطر اهتمام به اصول و ارکان واقعه کسae بوده، و به منزله نفي جزئیات بیرونی و حواشی مذکور در نقلهای دیگر نیست.

۹- کسae شناسی: در معرفت کسae؛ نمونه خیبری؛ و نمونه یمانی.

توضیحی درباره کسae: در لغت عربی کسae به معنی پوشش است، و مقصود از آن: پارچه ای با جنس مویی یا پشمی یا پنبه ای؛ و معمولاً با شکل مربع مستطیل و به عرضی حدود دو متر و طولی حدود سه متر است، که کاربردهای متعددی از جمله رداء و عباء و روانداز و زیرانداز و پوشاندن محل یا شخص یا اشخاص یا اشیاء دارد، و بطور خلاصه: پوششی همه کاره؛ که در زندگی قدیم کاربرد فراوانی داشته، و از ملزومات فردی هر شخصی بوده است، امروزه هم این وسیله هنوز متدائل بوده، هر چند نام و عنوان و کاربرد آن در زندگی‌های مدرن شهری؛ مقداری محدود یا متفاوت شده است.

با ملاحظه مجموع روایات حدیث کسae می‌بینیم که دو توصیف برای کسae مورد استفاده در این واقعه ذکر شده است: **خیبری** و **یمانی**.

کسae خیبری: که از موی بز بافته شده بوده، و رنگ آن هم (طبق معمول و غالب این جنس) سیاه بوده است. سبب توصیف خیبری آن به دلیل این بوده که در فتح خیر بدست حضرت پیامبر ﷺ رسیده است. از آنجا که محل بدست آمدن و نگهداری این کسae در ناحیه فدک از نواحی خیبر بوده؛ به نام "کسae فدکی" نیز توصیف می‌شده است.

﴿ گفته می‌شد که این کسae از میراث حضرت هارون نبی الله علیه السلام بوده که نزد ذریه وی در میان یهود خیبر به عنوان تبرک و افتخار حفظ می

شده است. این کسae که جزو مواریث نبوت شمرده شده، در وقت عدم کاربرد؛ نزد جناب ام سلمه نگهداری می‌گردیده است. بعد از جناب خدیجه علیها السلام؛ جناب ام سلمه گنج بان برخی مواریث نبوت بوده است. مأموریت نگهداری و گنج بانی برخی مواریث نبوت و ولایت؛ از سوی انبیاء و اوصیاء الهی علیهم السلام؛ از آغاز تا انجام؛ مرسوم بوده، که به برخی از بانوان خاندانشان (بطور موقت یا پیوسته) می‌سپرده اند؛ تا آنها را نگهداری؛ و در وقت نیاز ارائه؛ یا به امام بعدی منتقل نمایند.

﴿ این کسae صبح روز واقعه همراه پیامبر ﷺ بوده، وقتی عایشه را ترک نمودند تا در مجلس نزول آیه تطهیر (در خانه ام سلمه) شرکت کند، آن را همراه خود داشته اند، و در خانه ام سلمه هم ابتدا در وقت استراحت و اطعم قبیل واقعه کسae زیر انداز حضرتش بوده، و برای رخداد واقعه کسae نیز زیر انداز همه اهل کسae علیهم السلام بوده است.

کسae یمانی: این کسae منسوب به یمن؛ به لحاظ نوع بافت و شکل آن بوده، و از همین روی یمانی نامیده شده، و رنگ آن سپید بوده است. این کسae یمانی ظاهرا پوششی معمولی نبوده؛ و به عنوان شیء مخصوصی نزد حضرت فاطمه زهراء علیها السلام نگهداری می‌شده است.

﴿ در واقعه کسae نیز حضرت پیامبر ﷺ کسae یمانی را از دخترشان خواسته اند تا آورده و ایشان را با آن پوشاند.

﴿ در وقت رخداد واقعه کسae و نزول آیه تطهیر؛ این کسae پوشش

روین اهل بیت علیهم السلام بوده و ایشان زیر این کسae اجتماع نموده بودند.

۱۰- تاریخ شناسی واقعه کسae: در منابع حدیث و سیره و تاریخ بطور صریح تاریخی برای رخداد واقعه کسae ذکر نشده است، اما می‌توان این تاریخ را (ولو به تخمین) از برخی شواهد و مدارک مستند و مشهور این واقعه بدست بیاوریم، سرنخ موجود در این خصوص سه امر است:

اول: تاریخچه کسae های بکار رفته در این واقعه؛ و منشأ بدست آمدنشان، و در اینجا چند نکته باید توجه شود:

نکته اول: در روایت ام سلمه سخن از کسae خیری (سیاه) است، از آنجا که این کسae خیری بوده و از توابع فتح خیر است؛ فلذان واقعه کسae (به روایت ام سلمه) بعد از فتح خیر و در فاصله هفتم تا دهم هجرت (رحلت نبوی) رخ داده است. تا اینجا از شناسنامه کسae سیاه خیری استفاده شد، که هم نتیجه فتح خیر بودنش مسلم بوده؛ و هم تاریخ بدست آمدنش معلوم است.

نکته دوم: در روایت حضرت فاطمه علیها السلام سخن از کسae یمانی (سپید) است، درباره کسae یمانی؛ تنها چیزی که فعلاً می‌دانیم محصول یمن بودنش است، و این می‌تواند از طریق تجارت و خرید یا از راه تحفه به حضرتش رسیده باشد، و لازم نیست که محصول فتح عملیات نظامی و سریه یمن باشد که توسط حضرت مولا علی علیها السلام فرماندهی و انجام شده است، و اگر شاهدی داشتیم که این کسae نیز دستاورد این عملیات

است؛ آن وقت با تعیین تاریخ سریه یمن (که در سال دهم هجرت و دو سه ماه قبل وفات پیامبر ﷺ بوده) می توانستیم بگوییم که این واقعه در سال دهم هجرت رخ داده و نزدیک وفات حضرتش اتفاق افتاده است اما چون شاهدی براینکه کسae یمانی واقعه کسae از ره آورد سریه یمن باشد وجود ندارد، و عرضه آن بوسیله تجارت و سوغات و هدیه بسیار متداول بوده است، لذا احتمال مزبور منتفی می گردد، و تاریخ واقعه به سال هفتم به بعد مرتبط می شود.

دوم: از آنجا که قبل از اجتماع اهل کسae؛ حسنین علیه السلام بیرون خانه بوده؛ و به تنها ی هم رفته بوده اند؛ و برای اجتماع نیز جدا جدا به خانه بازگشته اند، یعنی که سن هردویشان بقدرتی بوده که به تنها ی بیرون بروند، بنابراین واقعه کسae نزدیک به تاریخ غزوه خیبر نبوده، و به تاریخ وفات پیامبر ﷺ نزدیکتر بوده است.

سوم: در باب ابلاغ آیه تطهیر نقل کردیم که: «بروایتی شش ماه و بروایتی تا نه ماه و بروایتی تا هفده ماه بعد از وقوع واقعه کسae؛ هر روز در هر پنج وقت نماز؛ خصوصا وقت نماز صبح؛ رسول الله ﷺ می آمدند در مسجد خودشان؛ و می ایستادند مقابل درب خانه حضرتین فاطمه و علی علیهم السلام؛ و دو دستشان را دو طرف آستانه درب گذاشت و با صدای بلند اینطور سلام نموده: السَّلَامُ عَلَيْكُمْ أَهْلُ الْبَيْتِ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَّكَاتُهُ، سپس آیه شریفه تطهیر را تلاوت می نمودند». اگر در این احادیث تأمل کنیم می بینیم که شروع این ابلاغ مکررا از ابتدای وقوع

حادثه کسae بوده، و انتهای آن (حداکثر) هفده ماه نقل شده است، از آنجا که هیچ منعی برای استمرار و تکرار آن بعد ۶ یا ۹ یا ۱۷ ماه نبوده، فلذا عدم استمرار بعد از آن چه بسا بخاطر رحلت حضرت رسول الله ﷺ بوده است، و این یعنی که تاریخ واقعه کسae ۶ یا ۹ یا ۱۷ ماه قبل از رحلت حضرتش و در سالهای هشتم یا نهم هجری اتفاق افتاده است.

۱۱- افراد شناسی واقعه کسae: بیان نام حاضرین زیر کسae و در محل نزول آیه تطهیر، و در اینجا چند مطلب مهم است:

مطلوب اول: نفي اشخاص بيرون کسae: آنچه در بررسی مجموع احادیث شریفه این واقعه به صراحة ذکر و بیان شده است: نفي ارتباط موضوع طهارت با زنان پیامبر ﷺ و نیز فرزندان یا فرزندخواندگان و خانه زادان و خادمان و خادمات است، که همگی با اینکه از ساکنان خانه های حضرتش بوده؛ اما از اهل بیت طهارت ﷺ نیستند، و در روایات واقعه نیز می بینیم که: حضرتش چگونه از منع حضور آنها مراقبت فرموده، و حتی نزدیک شدن آنها و یا تماسشان با کسae در این واقعه را بر نمی تابد.

مطلوب دوم: شهرت حضور شش نفر: همچنانکه در احادیث این واقعه شریفه؛ اسمی سبعه نورانیه (خمسه طیبه + ملکین مقربین) به وضوح ثبت گردیده، که نام شش نفرشان در این باب مشهور است (محمد ﷺ، علی، فاطمه، حسن، حسین، جبرئیل، میکائیل ﷺ) و آیه تطهیر به خصوص ایشان ارتباط داده شده است.

مطلب سوم: حضور میکائیل: در روایتهاي ام سلمه از واقعه کسae نقل شده است که: در خانه من نازل شد آيه: ﴿إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا﴾ در حال يکه در اتاق هفت نفر بودند: جبرئيل و میکائیل علیهم السلام و محمد علیهم السلام و علی و فاطمه و حسن و حسین علیهم السلام، و جبرئيل علیهم السلام املاء می نمود و حی را بر رسول الله علیهم السلام، و رسول الله علیهم السلام املاء می نمود و حی را بر علی علیهم السلام.

در اين روایت بجز خwo نزول و ابلاغ و حی بوسیله جبرئيل علیهم السلام; حضور میکائیل علیهم السلام هم در زیر کسae و همراه اهل بيت علیهم السلام ذکر شده است.

حضور میکائیل علیهم السلام جهات مختلفی می تواند داشته باشد:
(الف): به عنوان همراhi جبرئيل علیهم السلام.

(ب): جنبه تشریفي و برای تکریم اهل بيت علیهم السلام بوده باشد.

(ج): هر چند جبرئيل علیهم السلام مأمور آوردن طبق میوه بهشتی بوده؛ ولی از آنجا که میکائیل علیهم السلام فرشته متصدی ارزاق عالم هستی؛ و جزو چهار ملک مقرب الهی است؛ فلذا امکان دارد که وي موگل امر پذیرايی آسماني از اهل کسae بوده باشد، و از اين رو در جمع اهل کسae حضور داشته است.
در هر صورت؛ حادثه پذيرايی با میوه بهشتی اگرچه امر مهمی است؛ ولی از ملحقات واقعه کسae بوده؛ و جزو اركان واقعه تطهير نیست.

در نقل فاطمي علیهم السلام تمرکز بيان بر ذکر نام افرادي بوده که حضورشان در تحقیق واقعه کسae رکنیت داشته است: حضرات خمسه طیبه علیهم السلام که موضوع آيه تطهير بوده اند؛ و جبرائیل علیهم السلام که پیام آور تطهير است، و در

واقع ماجرای کسae با نزول وحی و پیام الهی و آیت تطهیر (با حضور جبرائیل علیہ السلام) محقق شده است؛ ولذا حضورش رکنیت داشته و می بینیم همین امر سبب اکتفاء حضرت زهرا علیہ السلام در گزارششان به ذکر نام جبرئیل علیہ السلام و عدم ذکر نام میکائیل علیہ السلام گردیده است. اما نقل ام سلمه که مبتني بر گزارش کلی از نزول آیه تطهیر و حاضرین واقعه کسae و حوادث و نکات جانبی آن بوده؛ به گزارش این امر پرداخته است.

با همه ضرورت و رکنیت حضور جبرائیل علیہ السلام در واقعه کسae؛ ولی در عین حال می بینیم که وی برای هبوط به زمین و حضور در جمع اهل کسae علیہ السلام از حضرت حق جل شانه رخصت طلبیده؛ و بعد از اذن الهی هبوط می نماید، و همینطور برای ورود تحت الکسae و همراhi حضرات اهل بیت علیہ السلام؛ ابتدا بر حضرت رسول الله علیه السلام نموده؛ سپس از حضرتش اجازه پرسیده، و بعد از اذن نبوي علیه السلام در جمع ایشان حاضر می شود، بدیهی است که جناب میکائیل علیہ السلام هم (ولو مأموریت الهی پذیرایی آسمانی اهل کسae علیہ السلام را داشته) ولی در عین حال برای هبوط به ارض؛ از حضرت خداوند جلیل اجازه طلبیده؛ و بعد از رخصت حق به زمین هبوط نموده، همچنین برای ورود تحت الکسae و همراhi حضرت اهل بیت علیہ السلام نیز بر حضرت رسول الله علیه السلام نموده؛ و از حضرتش اجازه پرسیده؛ و بعد از اذن نبوي علیه السلام در جمع ایشان حاضر شده است.

بنابراین فقرات مربوط به این موارد که در رابطه با جبرئیل علیہ السلام در حدیث کسae (نقل فاطمی علیہ السلام) آمده؛ عیناً یا مشابه آن نیز باید نسبت به

میکائیل علیه السلام اتفاق افتاده باشد، که در روایت اصلی واقعه و حدیث کسae بوده است، اما چون در نقل فاطمی علیه السلام تمرکز بر بیان ارکان واقعه (نزول آیه تطهیر و اهل بیت علیهم السلام و جبرئیل علیهم السلام و مناجات نبوی علیهم السلام) و کلمات الهی و بشارات جبریلی علیهم السلام و نبوی علیهم السلام بوده؛ دیگر فقرات مربوط به میکائیل علیه السلام نقل نشده است.

این فقرات ممکن است چنین بوده باشد:

ثُمَّ أَسْتَأْذِنَ مِيكَائِيلَ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَقَالَ: يَا رَبِّ أَتَأْذِنُ لِي أَنْ أَهْبِطَ إِلَى الْأَرْضِ لِأَكُونَ مَعَهُمْ سَابِعًا؟ فَقَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: نَعَمْ قَدْ أَذِنْتُ لَكَ، فَهَبَطَ مِيكَائِيلَ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَقَالَ لِأَبِي عَلَيْهِ السَّلَامُ: أَسْلَامٌ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَتَأْذِنُ لِي أَنْ أَكُونَ مَعَكُمْ تَحْتَ الْكِسَاءِ؟ فَقَالَ أَبِي؛ رَسُولُ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: وَعَلَيْكَ السَّلَامُ يَا مِيكَائِيلَ؛ يَا أَمِينَ رِزْقِ اللَّهِ، نَعَمْ، قَدْ أَذِنْتُ لَكَ، فَدَخَلَ مِيكَائِيلَ عَلَيْهِ السَّلَامَ مَعَنَا تَحْتَ الْكِسَاءِ.

مطلوب چهارم: حضور بقیه اولاد حضرت فاطمه علیها السلام: اما در واقعه اعلام تطهیر وزیر کسae یمانی؛ آیا از خاندان اهل بیت علیهم السلام تنها همین پنج وجود شریف حضور داشته اند؟ یا اینکه اولاد دیگر حضرت زهراء علیهم السلام یعنی زینبات (زیتب؛ ام کلثوم؛ سُکینة) و دو شهید واقعه حمله به خانه وحی (محسن شیرخوار و محسن علیهم السلام چنین) نیز بوده اند؟ و اگر افزون بر آن پنج وجود نورانی؛ از بقیه اولاد هم بوده اند، چرا نامشان در احادیث واقعه ثبت نشده است؟

سخن اول: برای دانستن همراهی بقیه اولاد حضرت فاطمه علیہ السلام؛ با مادرشان در زیر کسae؛ توجه به چند نکته لازم است:

نکته اول: این همراهی استبعاد ندارد؛ چه اینکه بقیه اولاد هر کدام باشند؛ بسیار کودک بوده اند، بطوریکه جدا نبودنشان از مادر و همراهیشان امری طبیعی بلکه بدیهی است.

نکته دوم: از مجموع نکات مذکور در مبحث "تاریخ شناسی واقعه کسae" بر می آید که در وقت فتح خیر حداقل جناب زینب و جناب ام کلثوم هر دو بدنیا آمده بوده اند، و اگر دیرتر اتفاق افتاده باشد؛ مثل ۱۷ قبل از وفات پیامبر صلوات الله علیه و آله و سلم؛ حضور جناب سُکینه به صورت کودک نیز مطرح می گردد، و اگر دیرتر اتفاق افتاده باشد؛ مثل ۹ و ۶ ماه قبل از وفات پیامبر صلوات الله علیه و آله و سلم؛ که همه هفت فرزند حضرت فاطمه علیہ السلام حتی نوزاد و جنین آخرشان (محسن و محسن) به صورت نوزاد و جنین نیز حیات داشته و می توانسته اند در واقعه کسae و نزول آیه تطهیر حضور داشته باشند، و با توجه به ملازمت قهری این سه کودک (دختر) و نوزاد شیرخوار و نیز جنین تازه متکون شده با مادرشان؛ فلانا حضورشان در آغوش و بدنبال مادر در زیر کسae یمانی؛ نیز امری نه تنها مستبعد نبوده، بلکه وقوعش اقرب و اقوی است.

نکته سوم: افزون بر نکات و شواهد فوق (که حکایت از حضور بقیه اولاد حضرت زهرا علیہ السلام در زیر کسae داشت) نص شریف حدیث کسae و کلام قدسی حق تعالی است که در پاسخ جبرئیل و در مقام بیان

توصیف حاضرین زیر کسae فرمود: ﴿هُمْ فَاطِمَةٌ وَأَبُوهَا وَبَعْلُهَا وَبَنُوَهَا﴾ تعبیر "بنوها" که به صیغه جمع و به معنی "فرزندانش (فاطمه علیها السلام)" است؛ حکایت از عدم انحصار آن در حسنین علیه السلام و حضور دیگر فرزندان نیز می باشد، و اگر حضور فرزندان به حسنین علیه السلام محدود بود خداوند می فرمود: "وابنیها"، اما نفرموده، و بجایش صریحا فرموده است: "بنوها".

سخن دوم: اما دلیل اکتفای نقلها به ذکر خمسه طیبه دو جهت دارد:

اولاً: سیاق روایت و لحن راوی (حضرت زهراء علیها السلام) بر اجتماع یک به یک افراد و آمدن آنها زیر کساست، اما این بقیه اولاد (که یا کودک خردسال بوده یا نوزاد یا جنین بوده اند) مستقلًا خودشان به زیر کسae نیامده تا ذکر آمدن و اجتماعشان بشود، اینها هر کدامشان بوده اند؛ همراه و در آغوش یا اندرون مادرشان آورده شده اند، فلذا از ایشان مستقلًا نام برده نشده است.

ثانیاً: همان نکته ای که بعدا شرح خواهد آمد، هدف از شرح و نقل حدیث کسae؛ اثبات مرتبه عصمت و حجت الله برای جانشینان مقام نبوت و حضرات معصومین علیهم السلام بوده است، و اثبات امامت حسنین علیه السلام و بالتابع بقیه ائمه بعد ایشان بوده است، فلذا محور بحث احتجاج و استدلال به این حدیث موضوع عصمت و امامت بوده است فلذا روی نام حسنین علیه السلام اکتفا شده است، از این رو از دختران (که محل مرتبه امامت نبوده اند) یا دو پسر اخیر (که شهید شده اند) ذکری نشده است.

مطلوب پنجم: بقیه ائمه معصومین (از امام سجاد تا امام مهدی علیهم السلام) اگرچه زیر کسae حضور خارجی نداشته؛ و تنها در صلب امام حسین و در زیر کسae بوده اند، اما مشمول هدف واقعه کسae و آیه تطهیر بوده؛ و صاحب طهارت قدسیه الهیه (که شرط و رکن مهم مرتبه امامت الهی است) می باشند، شرح این مبحث در کتب علم عقاید و کلام اسلامی آمده است.

توضیحات:

بر وجود دختر سوی از حضرت مولاعلی و حضرت زهراء علیهم السلام بنام جناب سُکینه؛ شواهد بسیاری در احادیث شریفه معصومین علیهم السلام و سیر و تواریخ و مقاتل بیان شده است. اما وجود پسر سوی از حضرت مولاعلی و حضرت زهراء علیهم السلام بنام جناب مُحَسِّن از مسلمات اهل معرفت است، حقی عame مسلمین هم ولادت و ذکرش را در کتب حدیث و تواریخ خود آورده اند، وی در حیات حضرت رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم بدنیا آمده، و نام او را نیز حضرتش گذاردۀ اند، و در وقت شهادت ششماهه و شیرخوار بوده است، وی جز فرزند دیگر بنام مُحَسِّن است که در وقت شهادت جنین ششماهه بوده است، هر دوی اینها در فاجعه حمله به خانه وحی شهید شده اند، یکی در آغوش سینه مادر بوسیله سوراخ میخ داغ و گداخته درب سوخته، و دیگری با سقط شدن در اثر ضربه لگد و تازیانه طاغوت لعین. شرح مطالب و مستندات و احادیث این دو توضیح در محل مناسب آن به تفصیل آمده است.

۱۶- پذیرایی زمینی و آسمانی در واقعه کسae:

طعام نورانی در آغاز واقعه کسae: از دیگر حوادث جانی واقعه کسae (که قبل از اجتماع اهل بیت ﷺ تحت الکسae اتفاق افتاده) اینکه حضرت زهراء علیها السلام بعد از آمدن پیامبر ﷺ ایشان را با غذای مقوی پذیرایی نموده اند، که با ضعف جسمی پیامبر ﷺ (که در ابتدای ورود اظهار نموده و در نقل فاطمی علیها السلام بیان شده) مناسبت دارد، و این اقدام (مذکور در نقل ام سلمه)؛ در حقیقت مکمل فقره "اعیذك بالله من الضعف" (در روایت فاطمی علیها السلام) است، و این معنی را می رساند که حضرت زهراء علیها السلام با اطلاع از ضعف جسمی پدر؛ به دعا و تعویذ اکتفا ننموده؛ و با تدارک فوری غذای سبک و مقوی نیز آنرا چاره نموده اند.

↳ ظاهرا طبخ آن نیز در حضور پیامبر ﷺ (در حالیکه در انتظار بقیه اهل بیت ﷺ استراحت می نموده اند) انجام شده است.

↳ این طعام غذای مخصوصی به نام "خَزِيرَة" بوده است. که نوعی غذای مطبخ ورقیق می باشد، که با گوشت ریزشده؛ و آب؛ و نمک؛ طبخ گردیده؛ و به آن آرد هم افزوده می شود؛ تا قوام پیدا کرده، و یکدست گردد.

﴿ حضرت فاطمه زهرا علیها السلام غذا را در دیگی سنگی پخته، وقتی غذا آماده شده؛ آنرا در ظرفی سفالی بر روی طبقي آورده اند، تا از پدرشان با آن پذيرايي کنند.

﴿ با تقديم غذاي مزبور؛ حضرت پيامبر صلوات الله علیه و آمين از دخترشان خواستند که صبر نموده تا مولا علی و سبطين علیهم السلام هم بيايند، و همگي با هم ميل کنند، ام سلمه نقل کرده است که بعد از آمدن ايشان؛ پنج تن علیهم السلام با هم از آن غذا ميل نموده، و پس از آن واقعه کساء اتفاق افتاده است.

طبق آسماني در خاتمه واقعه کساء: جناب ام سلمه در روایتي از گزارش واقعه کساء نقل نموده که:

﴿ جبرئيل عليه السلام بعد از نزول آبه تطهير و اتمام واقعه کساء؛ برای خمسه طبيه علیهم السلام طبقي (آسماني) آورد که در آن انار و انگور بود.

﴿ وقتی پيامبر صلوات الله علیه و آمين از آن ميوه ها برای خوردن برداشت؛ آن ميوه ها در دستان حضرتش به تسبیح حق گویا شدند، سپس هر کدام از حضرات اهل بيت علیهم السلام از آن ميوه ها برداشتند تا بخورند؛ آن ميوه ها در دستاذشان به تسبیح درآمدند.

﴿ در اين بين يکي از صحابه وارد شده و خواست از آن ميوه ها بخورد؛ پس آن ميوه در دست او تسبیح نگفت، در اين هنگام جبرئيل عليه السلام گفت: از اين ميوه ها تنها کسي مي تواند بخورد کهنبي باشد يا وصينبي باشد يا فرزندنبي باشد.

۱۳- نخوه اجتماع تحت الکسae: اگرچه در ابتدای ورود؛ پیامبر ﷺ (به علت احساس ضعف) آرمیده و حضرت زهراء ؑ ایشان را با کسae یمانی پوشانده، و سبطین ؑ هم نزد جدشان رفته و نزد او آرمیده باشند، اما پس از اجتماع خمسه طبیه ؑ تحت الکسae؛ ابتدا برای صرف طعام همگی نشسته، و بعد از تناول این مائدۀ نورانی فاطمی ؑ همه پنج تن ؑ برای مناجات نبوی ﷺ و نزول و وحی الهی نیز در حالت نشسته بودند.

صورت نشستن نیز چنین بوده است: حضرت پیامبر ﷺ در میانه نشسته؛ و سبطین ؑ را در دامان خود (امام حسن ؑ روی ران راست و امام حسین ؑ روی ران چپ) نشانده، و حضرت زهراء ؑ را در بغل راست و حضرت علی ؑ را در بغل چپ خود گرفته؛ و با جمع کردن طرفین کسae به گرد ایشان؛ و اشاره نمودن با انگشت راست به سوی آسمان؛ مناجات با حق را آغاز نمود.

و جبرائیل و میکائیل ؑ هم بعد از نزول؛ پیش روی مبارک نشسته اند، جبرائیل ؑ برای ابلاغ وحی و کلام حق، و میکائیل ؑ هم برای تقدیم پذیرایی الهی.

و بنابر حضور بقیه اولاد حضرت فاطمة ؑ در زیر کسae؛ مُحَسِّنْ که جنین و در شکم مادر بوده؛ و مُحَسِّنْ که شیرخوار و در آغوش مادر بوده؛ و سه دختر کودک (زینب و ام کلثوم و سکینة) نیز در دامان مادرشان نشسته بوده اند.

۱۴- برخی از نکات واقعه که جای توصیف و تبیین دارد:

نوع طهارت نازله: اعلان عصمت و طهارت قدسیه ای که آنقدر عظیم بوده و شرافت داشته؛ که جبرئیل و میکایل علیهم السلام ملک مقرب حضرت اقدس الهی؛ در ملکوت عالم علوی و آسمانی؛ تا از آن مطلع شده؛ به آن غبطه خورده؛ و برای ملحق شدن به این جمع قدسی در روی زمین اذن خواسته؛ و فورا در آن حاضر می شوند.

اعلان طهارت؛ نه نزول طهارت: طهارت عصمت و حدوثش برای حضرات اهل بیت علیهم السلام با وقوع واقعه کسae و نزول آیه شریفه تطهیر؛ آغاز نشده، بلکه این شرافت و مرتبت؛ در آنوقت ابلاغ عمومی شده است، و در حقیقت: با رخداد این واقعه؛ خداوند نه تنها هرگونه شائبه رجس و پلیدی را از ساحت اهل بیت در اذهان و قلوب مردم دور نموده بلکه طهارت قدسیه الهیه ایشان را نیز آشکار فرموده است.

۱۵- جامع الواقع: سیر رخدادهای واقعه کسae که در نقلها و روایات متعدد بطور متفرق ذکر شده است را، ما در اینجا یکجا و پیوسته نقل می کنیم، تا پراکندگی نقل آنها سبب تحریر و تشویش اذهان و قصورشان از احاطه به نقل کامل واقعه؛ و دستاویز برای ایهام مقصره نگردد. بنا بر اتحاد واقعه (روایت شده توسط حضرت صدیقه کبری علیہ السلام و واقعه روایت شده توسط جناب ام سلمه) شرح مختصر و کامل کلیات واقعه حدیث کسae می تواند چنین بوده باشد که:

﴿ حضرت خاتم الانبیاء ﷺ روزی عایشه و خانه او را ترک کردند؛ تا به مجلس نزول آیه تطهیر بروند،

﴿ و در وقت رفتن کسae (خیری) را همراهشان داشته اند،

﴿ و به منزل جناب ام سلمه رفتند،

﴿ و این رفتن طوری بوده که برخی از نزدیکان حضرت نیز مطلع شده اند که "بناست خبر خاص و واقعه مهمی اتفاق بیافتد"، از این رو حضور برخی زنان پیامبر ﷺ چون صفیه؛ و خویشانی چون عبدالله جعفر؛ و منسوبینی چون زینب (دختر ام سلمه و ربیبه و دخترخوانده حضرت؛ و نیز برخی اصحاب را می بینیم؛ که (در نقلها آمده است) که در خانه ام سلمه حاضر شده بوده اند.

﴿ هنگامی که حضرت رسول الله ﷺ مشاهده نمود رحمت خدا در حال نزول است فرمود: نزد من فرا خوانید!

﴿ صفیه (زوجه) گفت: یا رسول الله چه کسی را نزد شما فراخوnim؟

حضرت رسول الله ﷺ فرمود: اهل بیتم را: علی و فاطمه و حسن و
حسین طلبکنند.

﴿ سپس پیامبر ﷺ فرمود: چه کسی می خواهد او را دنبال کسانی
بفرستم؟

﴿ زینب (دختر ام سلمة) گفت: من؛ ای رسول خدا،

﴿ پس حضرت پیامبر ﷺ فرمودند: علی و فاطمه و حسن و حسین را
برايم بخوان.

﴿ در آن وقت حضرات خمسه طیبه طلبکنند همه یکجا نبوده اند، ولذا هر
کدام را جداگانه از دعوت حضرت پیامبر ﷺ خبر داده اند.

﴿ وقتی هم که ایشان از دعوت نبوي ﷺ مطلع شده و عزم تشرف
پیدا کردند؛ همه با هم به آنجا نرفته، و یکی یکی حاضر شده اند.

﴿ در فاصله خبر کردن و اجتماع اهل بیت طلبکنند؛ نبی اکرم ﷺ در خانه
جناب ام سلمه نمانده و برای کاری به مسجد شریف رفته بودند.

﴿ خانه ام سلمه مجاور مسجد نبوي ﷺ و به اندازه یک خانه فاصله
داشته است.

﴿ بعد از این دعوت و خبر رسانی برای این اجتماع؛ اول از همه حضرت
زهرا طلبکنند به خانه ام سلمه تشریف برده اند،

﴿ وقی حضرت زهرا علیہ السلام وارد خانه ام سلمه شدند؛ وی در خانه اش اتاقی را برای اجتماع حضرات اهل بیت علیہما السلام اختصاص می دهد،

﴿ بعد از آن که حضرت صدیقه کبری علیہ السلام در آن اتاق مستقر می شوند؛ حضرت رسول الله علیہ السلام به خانه ام سلمه باز می گردند، و به سراغ دخترشان رفته و بر او در آن اتاق وارد می شوند،

﴿ از اینجا به بعد؛ بقیه وقایع (که در نقل فاطمی علیہ السلام حدیث کسae آمده) رخ داده است، که راوی بیان می کند از زبان حضرت زهراء علیہ السلام (در خانه ام سلمه) که:

دَخَلَ عَلَيْهِ أَيُّ رَسُولُ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي بَعْضِ الْأَيَّامِ ... الْحَدِيث.

(ترجمه) در برخی از روزها پدرم رسول خدا علیهم السلام بر من وارد شدند...

و ادامه حدیث آسمانی و نزول عطایای الهی و آیت عظیمه قرآنی تطهیر هم که معروف است.

﴿ وقی حاضران خانه ام سلمه صدای پیامبر علیهم السلام را می شنوند که نزول رحمت الهی نزدیک است؛ و این اجتماع مخصوص اهل بیت پیامبر علیهم السلام است، از میان ایشان ام سلمه و دخترش (وبه روایتی صفیه از زنان حضرت) که در آنجا حاضر بوده اند (به امید نیل به شرافت مرتبه طهارت الهی و کرامت آیه تطهیر) از حضرت پیامبر علیهم السلام اذن ورود به جمع زیر کسae را می نمایند، اما حضرتش به آنها اجازه ورود نداده و ایشان را برگردانده و دعای عاقبت به خیری در حقشان می فرمایند.

۱۶- تفاوت نقل گزارشگران واقعه کسae به سبب تفاوت نوع ارتباطشان با این واقعه است:

تمركز حضرت فاطمه زهراء و صديقه کبری عليهم السلام در گزارش از واقعه کسae روی بدنها اصلي واقعه (آمدن حضرات اهل کسae عليهم السلام و اجتماعاعشان تحت الکسae و بيان کلام نبوی عليهم السلام و جبرائيلی عليهم السلام و آوردن کلام و بشارت الهي و شمه اي از اسرار و برکات آن) می باشد.
نقل اين موارد بخاطر اهميت دادن به اين نکات است که جوهر و ماهيهت واقعه می باشد، تا اينکه جوهر حقيقي و متن اصلي واقعه لا بلاي گزارش امور جزئيه و حاشيه اي و بيرونی گم نشود، نه اينکه نفي آن جهات جزئيه و حواشي ما جدا باشد.

جناب ام سلمه با اينکه ميزبان واقعه کسae بوده؛ و بيشترین روایات درباره واقعه کسae به او منتهي می شود؛ و در گزارشهايش نيز رخدادهای متعددی در ارتباط با آنرا نقل نموده، اما بيشتر به اصل ماجراي آمدن پيامبر عليهم السلام و اهل بيت عليهم السلام به خانه خود و اجتماعاعشان تحت الکسae پرداخته؛ و درخواست خودش (برای حضور زير کسae) که قبول نشد؛ و برخی از وقایع ديگر (مرتبط به واقعه) را نيز نقل كرده، اما جزئيات وقایع تحت الکسae؛ و تفصيل فضائل و کلام آسماني نازله را چون حاضر نبوده در روایتش نياورده، ولذا می بينيم که ماجراي نزول آيء تطهير در فضيلت پنج تن پاک عليهم السلام را که از دور ناظر بوده (بدون نقل

جزئیات و تفاصیل مناجات و بشارات) به نحو کی نقل نموده است. البته بعيد نیست که او هم بلحاظ معرفت و شخصیتش شرح ماواقع تح الکسae و نکات مهمش را در نقل برای دیگران آورده باشد، اما چون روat او عامه ناس بوده اند، و تحت تاثیر جو حاکم جریان غاصب قرار داشته اند، این موارد را به نسل بعدی روat نقل نکرده باشند.

هminطور زینب (دختر ام سلمة) که در خانه مادرش حضور داشته؛ در نقلش از این واقعه بیشتر به بیان ماجرای آمدن پیامبر ﷺ؛ و این سخن حضرتش (که چه کسی داوطلب فراخواندن اهل بیت ﷺ می شود)؛ و اینکه خود وی داوطلب رفتن برای ابلاغ این دعوت شده است، و نیز درخواست خودش برای حضور زیر کسae (که قبول نشد) پرداخته است، و او نیز جزئیات واقعه را (به علت عدم حضور خود تحت الکسae) طبیعتاً مفصل نقل نکرده؛ و آنچه را که از دور ناظر بوده (اجتماع اهل بیت ﷺ تحت الکسae و نزول آیت تطهیر در فضیلتشان) به نحو اشاره گزارش کرده است.

صفیه (زوجه نبی ﷺ) نیز در روایتش از واقعه کسae بیشتر به بیان ماجرای آمدن پیامبر ﷺ؛ و این سخن حضرتش که آنها را فراخوانید؛ و اصل اجتماع اهل بیت ﷺ تحت الکسae و نزول آیت تطهیر در فضیلتشان پرداخته است. اما وی نیز جزئیات واقعه را (به علت عدم حضور خود تحت الکسae) طبیعتاً مفصل نقل نکرده است.

عایشه نیز در خبرش از واقعه کسae تنها به آنچه خودش مطلع

بوده پرداخته است، از ماجرای بیرون رفتن حضرت پیامبر ﷺ و ترک او و خانه او به جای دیگر (خانه ام سلمه) برای وقوع واقعه کسae؛ و توصیف کسae همراه پیامبر ﷺ. البته اشاره ای هم به اجتماع حضرات اهل بیت ﷺ تحت الکسae و نزول آیت تطهیر در فضیلتشان نیز نموده، که از لحنش معلوم می شود که وی از دور هم ناظر واقعه نبوده؛ و برخی از آنچه را نقل می کند از دیگران شنیده است.

موقعیت محل واقعه کسae در میان خانه های پیامبر ﷺ

۱۷- عدم ذکر همه نکات و رخدادهای واقعه کسae در هر روایتی از روایات و نقلهای آن؛ به سبب عدم ارتباط با موضوع حدیث کسae (طهارت الهیه خمسه طیبه ﷺ) یا مقصودشان از بیان نقل واقعه است:

﴿ نکته مهمی که در باب فقه الحدیث و درست دریافت احادیث شریفه؛ همواره مدنظر علماء و فقهاء می باشد؛ ملاحظه شأن صدور هر حدیث است، همانطور که برای فهم صحیح کلام وحی؛ شأن نزول هر آیه یا سوره ملاحظه می شود؛ برای فهم صحیح کلام خازنان وحی ﷺ نیز شأن صدور آن ملاحظه می گردد، و آن یعنی اینکه هدف از حدیث گفتن؛ و مقصود صاحب حدیث از بیان آن حدیث باید دانسته شود تا آن حدیث درست فهمیده شود. ﴾

﴿ معارف الهیه و وقایع و احوال حضرات موصومین ﷺ (واز جمله آنها واقعه کسae) در طی احادیث شریف نقل شده؛ همیشه به نحو گزارش همه تفاصیل با جزئیات کامل آنها بیان نشده است، بلکه غالباً اینطور بوده که در هر مناسبت و ضرورتی؛ به تناسب مقام و مقصود آن؛ و نیز با ملاحظه نتیجه مورد نظر در استدلال و احتجاج به آن موضوع، مطالب و نکاتی از اصل و تفصیل آن واقعه بیان شده است. ﴾

﴿ خلاصه مفاد اصلی حدیث شریف کسae موضوع طهارت و عصمت حضرات اهل بیت ﷺ می باشد، که شرط امامت و جانشینی پیامبر ﷺ است، و عمدۀ انگیزه در مقام صدور و بیان این حدیث و

مقصود از نقل آن: استدلال به آن؛ و احتجاج بر همین امر (انحصر خلافت پیامبر ﷺ در خاندان نبوت) بوده است.

ولذاست که می بینیم غالب راویان و ناقلان حدیث کسae؛ بیشتر به اصل نزول آیه تطهیر و تعیین شأن نزول آن با ذکر حضرات خمسه طیبه علیهم السلام و نفی افراد دیگر پرداخته اند، با اینکه از نظر ظاهري این افراد جزو ساکنان خانه های پیامبر ﷺ بوده اند.

البته برای اینکه اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام با ساکنان ظاهري خانه های او اشتباہ نشوند؛ وقایعی چون راه ندادن ام سلمه (که زوجه حضرت و صاحب آن خانه بوده) و نیز برخی زنهای دیگر (مثل صفیه)، و یا دختر ام سلمه (ربیبه و دخترخوانده پیامبر ﷺ)، و بیرون کردن غلام ام سلمه از اتاق (با اینکه هردوی آنها اهل آن خانه محسوب می شده اند)، نیز در برخی روایات حدیث کسae آمده است.

همه و همه اینها برای تبیین دقیق موضوع حدیث کسae، و تحدید و محدود نمودن دایره اهل بیت آسمانی (صاحب مقامات الهی) به پنج تن شریف علیهم السلام، و جدا کردن حکم اینان از اهل معمولی خانه هایی که پیامبر ﷺ سکونت داشته (از زوجات و فرزندخوانده ها و خادمان و خادمات) و نیز سایر اقرباء و خویشان حتی دیگر دختران پیامبر ﷺ می باشد.

از این رو فضای نقل عمدۀ روایات واقعه کسae و تمرکز بیان در نقل وقایع آن؛ بیشتر روی این جهات بوده، فلذا عمدتا نکات و وقایعی که به

این جهات مربوط بوده؛ مورد گزارش و بازگویی قرار گرفته است، بنابراین طبیعی است که همه جزئیات و حوادث واقعه؛ از جمله بسیاری از رخدادها و نکات ارزشمند این واقعه؛ در همه روایات و نقلهای این حدیث شریف (حتی نقل فاطمی علیہ السلام) نیامده باشد، چون این امور در اثبات مرتبه طهارت الهیه و اختصاص آن به حضرات خمسه طیبه علیہم السلام (و تامین نیاز فکری هر مؤمن در حد عقیده ضروری) دخالتی نداشته است. اما برای معرفت کامله مؤمن متყی و فزاینده در معرفت مفید باشد.

۱۸- عدم التفات به رقایق و دقایق فوق الذکر؛ سبب شده که برخی از افراد در جمع دو نقل متحیر شده، و اتحاد واقعه در این دو نقل را ملتفت نشوند، و مقصّرّه هم این امر را رخنه ای پنداشته؛ تا در اصل واقعه تشکیک کرده؛ یا در نقل مفصل و کامل آن از حضرت فاطمه سلام علیها السلام القاء تردید کنند، و این شبّه مدفوعه را مقدمه ای قرار دهنده برای انکار رخدادها و گفتارهای خاتمه واقعه؛ و آن بشارات الهیه مُنزَلِه سماویه از بیان حضرت جبرائیل علیہ السلام و حضرت خاتم الانبیاء علیہ السلام، و این القاء ابهام را به حدی توسعه دهنده تا جایی که تعرض به نص کلام سماوی و حدیث قدسی کسae کرده، و غوغای مجعلوں بپا نموده، و غائله تنقیص کتب و صحف به راه انداخته، و متن کامل فاطمی علیہ السلام آنرا تحریف یا تقطیع کرده، و در صحف و کتب تحت سیطره مقصران آنرا حذف نمایند، اعاذنا اللہ تعالیٰ و جمیع اهل الحق من هوا جسم و شرورهم. آمین رب العالمین، بحق محمد و علی و آلهما الطیبین الطاهرين.

۱۹ - شرح واقعه کسae از نقل فاطمی علیہ السلام یا ترجمه حدیث کسae:

مشايخ گرامیمان ما را حدیث نمودند با إسنادشان؛ از جابر جعفی رض (باب علوم و اسرار إمام باقر علیه السلام)، از جابر بن عبد الله انصاری رض (یکی از مؤمنان صحابه)، از حضرت فاطمه زهراء علیه السلام دختر رسول خدا (و محبوبه محبوب الهی) علیهم السلام جابر گفت: شنیدم فاطمه زهراء (علیها سلام) رسول الله علیهم السلام را، که او گفته است:

در برخی از روزها؛ پدرم رسول الله علیهم السلام بر من وارد شد؛ و گفت: سلام بر توای فاطمه.

پس گفتم: و بر تو نیز سلام باد؛ ای پدر جانم.

پس به من گفت علیه السلام: ای فاطمه؛ همانا من در بدنم ضعفی می یابم.

پس به او گفتم: ای پدر جان؛ تو را به خداوند تعویذ می دهم از ضعف.

پس به من گفت علیه السلام: ای فاطمه؛ کسae یمانی را برایم بیاور، و مرا بدان پوشان.

پس من کسae یمانی را برایش آوردم، و او را بدان پوشاندم.

و مشغول گردیدم به او می نگریستم؛ پس یکباره متوجه شدم از چهره اش نوری می درخشد؛ همانند ماه بدر در شبی که تمام و کمال است (شب ۱۴).

پس نگذشت مگر ساعتی؛ که ناگهان دیدم فرزندم حسن علیه السلام آمد، پس گفت: سلام بر توای مادر من.

پس گفتم: و بر تو باد سلام؛ ای نور دیده من و میوه دلم.

سپس مرا گفت: ای مادر من؛ همانا من در نزد تو بُوی خوشی استشمام
می کنم، گویا که رایحه دل انگیز جدم رسول الله ﷺ است.

پس گفتم: آری ای فرزندم؛ همانا جدّ تو در زیر کسae است.

پس حسن علیه السلام به سوی کسae روی آورد و گفت: سلام بر تو ای جدّ من؛
ای رسول خدا ﷺ، آیا به من اجازه می دهی که وارد شوم در زیر کسae با
تو؟

پس گفت ﷺ: و بر تو باد سلام؛ ای فرزند من، و ای همراه حوض
(کوش) من، هر آینه به تور خست دادم.

پس حسن علیه السلام وارد شد زیر کسae با او.

پس نگذشت مگر ساعتی؛ که ناگهان دیدم فرزندم حسین علیه السلام آمد و
گفت: سلام بر تو ای مادر من.

پس گفتم: بر تو باد سلام ای فرزند من، و ای نور دیده ام و میوه دلم.

سپس مرا گفت: ای مادر من؛ همانا من در نزد تو بُوی خوشی استشمام
می کنم، گویا که رایحه دل انگیز جدم رسول الله ﷺ است.

گفت: آری ای پسرکم، همانا جدّت و برادرت زیر کسae هستند.

پس حسین علیه السلام نزدیک شد (× به) سوی کسae؛ و گفت: سلام بر تو ای
جدّ من، سلام بر تو ای که خداوند او را برگزیده، آیا به من اجازه می دهی
که با شما باشم (× وارد شوم) در زیر این کسae؟

پس گفت ﷺ: و بر تو باد سلام؛ ای فرزند من و ای شفاعت کننده

امت من، هر آینه به تو رخصت دادم.

پس حسین علیه السلام وارد شد زیر کسae با جدّ و برادرش (خدا آن دو).

پس در این هنگام ابوالحسن علی بن ابی طالب علیهم السلام آمد؛ و گفت: سلام بر توای فاطمه؛ ای دختر رسول خدا علیهم السلام.

پس گفتم: و بر تو سلام باد؛ ای ابا الحسن و ای امیر مؤمنان.

پس به من گفت علیه السلام: ای فاطمه؛ من بوی خوشی نزد تو استشمام می کنم، گویا رایحه دل انگیز برادرم و پسر عمومیم رسول خدا علیهم السلام است.

پس گفتم: آری؛ این او است که با دو پسرت در زیر کسae هستند.

پس علی علیه السلام به سوی کسae روی آورد، و گفت: سلام بر توای رسول خدا؛ آیا رخصت می دهی تا اینکه من نیز با شما در زیر کسae باشم؟

پس به او گفت: و بر تو سلام باد؛ ای برادر من؛ و ای وصی من؛ و جانشین من؛ و حامل (خدا صاحب) پرچم من در محشر، آری؛ هر آینه به تو اذن دادم.

پس علی علیه السلام وارد شد در زیر کسae.

سپس (خودم) آمدم به سوی کسae؛ و گفتم: سلام بر توای پدر جانم؛ ای رسول الله، آیا به من اذن می دهی تا که با شما در زیر کسae باشم؟

پس به من گفت: و بر تو سلام باد؛ ای دختر من؛ و ای پاره تنم، هر آینه به تو اذن دادم.

پس من نیز وارد شدم به زیر کسae با آنها.

و چون عده ما کامل شد، و همگی ما در زیر کسae جمع شدیم؛ پدرم

رسول خدا ﷺ دو طرف کسae را گرفت؛ و با دست راست به سوی آسمان اشاره نمود و گفت:

بارالها؛ همانا اینانند أهل بيت (سزاوارِ خانه) من؛ و خاصه گان من؛ و نزديکان من، گوشتشان گوشت من است، و خونشان خون من است، به درد می آورد مرا؛ آنچه ايشان را به درد آورده، و غمناك می سازد مرا؛ آنچه ايشان را غمناك می سازد، من در جنگم با هر که با ايشان بجنگد، و در سازشم با هر که ايشان را سازش کند، و دشمنم با هر کسی که با ايشان دشمنی بورزد، و دوستدار آن کسی هستم که ايشان را دوست بدارد، و همانا اینان از من هستند؛ و من از ايشانم، پس بفرست درودهایت و برکتهایت و رحمت و آمرزشت و خوشنودیت را؛ بر من و بر ايشان، و پیراسته دار از ايشان پلیدی را؛ و پاک بدار ايشان را پاکی (خاصی).

پس خداوند عز و جل گفت: ای فرشتگان من و ای ساکنان آسمانهايم؛ به عزت و جلالم سوگند؛ برasti که من نیافریدم هیچ آسمان بناشده ای را؛ و هیچ زمین گستردۀ ای را؛ و هیچ ماه تابانی را؛ و هیچ خورشید درخشانی را؛ و (قرار ندادم) هیچ گیتی که گردان است؛ و هیچ دریایی که روان است، و هیچ کشتنی که شناور است را؛ مگر بخاطر محبت این پنج تن؛ آنانکه اکنون آنهايند در زير کسae.

پس امين (وحى) جبرئيل ﷺ گفت: ای پروردگار من؛ و چه کسانی در زير کسae هستند؟

پس خداوند عز و جل گفت: آنها أهل بيت (سزاوارِ خانه) نبوت؛ و معدن

رسالتند، و آنان فاطمه و پدرش و شوهرش و فرزندانش هستند.

پس جبرئیل علیه السلام گفت: ای پروردگار من؛ آیا اذن می دهی به من؛ تا اینکه به زمین فرود آیم؛ برای اینکه با آنها باشم؛ به عنوان ششمین نفر؟
پس خداوند عز و جل گفت: آری؛ هر آینه به تو اذن دادم.

پس امین (وحی) جبرئیل علیه السلام فرود آمد و به پدرم گفت: سلام بر تو ای رسول خدا، علی اعلیٰ تورا سلام می رساند، و تورا به تحيّت و گرامیداشت اختصاص فرموده و می گوید:

سوگند به عزّت من و جلال من، براسقی که من نیافریدم هیچ آسمان
بناشده ای را؛ و هیچ زمین گسترده ای را؛ و هیچ ماه تابانی را؛ و هیچ
خورشید درخشانی را؛ و (قرار ندادم) هیچ گیتی که گردان است؛ و هیچ
دریا یی که روان است، و هیچ کشتی که شناور است را؛ مگر بخاطر شما و
محبت شما، و هر آینه به من اذن فرموده تا اینکه وارد شوم (در زیر کسae)
با شما (باشem)، پس ای رسول خدا تو آیا اذن می دهی به من؟

پس پدرم رسول خدا علیه السلام گفت: و بر توباد سلام؛ ای امین وحی الهی؛
همانا که (پاسخm) آری است، هر آینه به تو اذن دادم.

پس جبرئیل علیه السلام داخل شد در زیر کسae؛ همراه ما.

سپس جبرئیل علیه السلام به پدرم علیه السلام گفت: براسقی که خداوند عز و جل
هر آینه وحی فرموده به شما؛ و می گوید: **(بدرستی که آنچه خداوند می
خواهد این است که: تا شما اهل بیت را پیراسته بدارد از پلیدی؛ و پاک
بدارد تان پاکی (خاصی))**.

پس علی علیه السلام به پدرم رسول الله گفت: ای رسول خدا، مرا خبر ده که: نزد خداوند؛ چه فضیلتی برای نشستن ما در زیر کسae است؟ آنگاه پیامبر گفت: ای علی؛ سوگند به آن خدائی که مرا پیامبر به حق برانگیخت؛ و مرا به رسالت؛ نجات بخش برگزید، که گزارش (این نشست) ما؛ در محفل از محافل مردم زمین؛ که در آن گروهی از شیعیان و دوستداران ما باشند؛ نمی شود یاد شود مگر اینکه برایشان رحمت (الله) نازل شود، و فرشتگان آنها را در بر گرفته؛ و برایشان آمرزش خواسته؛ تا اینکه (از آن مجلس) متفرق پراکنده شوند.

پس علی علیه السلام گفت: در این صورت؛ به خدا (سوگند) ما رستگار شده ایم، و شیعیان ما رستگار شده اند به پروردگار کعبه (سوگند).

پس پدرم رسول الله علیه السلام دوباره گفت: ای علی؛ سوگند به آن خدائی که مرا پیامبر به حق برانگیخت؛ و مرا به رسالت؛ نجات بخش برگزید، که گزارش (این نشست) ما؛ در محفل از محافل مردم زمین؛ که در آن گروهی از شیعیان و دوستداران ما باشند؛ نمی شود یاد شود، و در میانشان نگرانی باشد؛ جز آنکه خدا نگرانیش را برطرف کند، و نه غمناکی؛ جز آنکه خدا غمش را بزداید، و نه حاجت‌خواهی؛ جز آنکه خدا حاجتش را برآورد.

پس علی علیه السلام گفت: در این صورت؛ به خدا (سوگند) ما رستگار و سعادتمند شده ایم، و همچنین شیعیان ما رستگار و سعادتمند شده اند؛ به پروردگار کعبه (سوگند).

والحمد لله رب العالمين

فَاللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ أَنْ يَأْتِيَنِي
أَبْشِرْ بِكَ مِنْ أَنْ يَأْتِيَنِي
عَذَابٌ وَلَا أَعْلَمُ بِكَ مِنْ أَنْ يَأْتِيَنِي
عَذَابٌ كَبِيرٌ مِنْ أَنْ يَأْتِيَنِي
أَهْلَلَلَّهِ الْجَنَاحَيْنِ
أَهْلَلَلَّهِ الْجَنَاحَيْنِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَهُنَّ الْمُنْذَرُونَ نَاصِرُوْمَعْنَى الْحَمْدِ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَسَلَّمَ وَعَلَى وَالْأَئْمَانِ الطَّاهِرِينَ وَلَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى أَعْدَاهُمْ أَجْمَعِينَ أَبْدَالِ الْآدِينَ

قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرَّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُظَهِّرُكُمْ تَطْهِيرًا

من حديث نوراني لساعه

و

كلام قدسي نازل از سماء

طرح و برنامه ریزی پژوهشی و مدیریت و اشراف علمی: دار المعارف الإلهیة

تحقیق و تدوین: پژوهشگاه علوم معرفت الهی - بنیاد حیات اعلی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَدَّثَنَا مَشَائِخُنَا الْكَرَامُ بِإِسْنَادِهِمْ عَنْ جَابِرِ الْجُعْفِيِّ
(بَابُ سِرِّ الْإِمَامِ الْبَاقِرِ عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ
الْأَنْصَارِيِّ^{عَلَيْهِمُ السَّلَامُ} (مِنَ الصَّحَابَةِ الْمُؤْمِنِينَ) عَنْ فَاطِمَةِ
الزَّهْرَاءِ^{عَلَيْهِمُ السَّلَامُ} بِنْتِ رَسُولِ اللَّهِ (وَ حَبِيبَةَ حَبِيبِ اللَّهِ)^{عَلَيْهِمُ السَّلَامُ}.

قَالَ جَابِرٌ: سَمِعْتُ فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ (عَلَيْهَا سَلَامُ اللَّهِ) بِنْتَ
رَسُولِ اللَّهِ^{عَلَيْهِمُ السَّلَامُ}، أَنَّهَا قَالَتْ:

لَجَاهَ طَفَلَهُ حَلَالَ الْحَلَالَ
لَمْ يَطْرُدْ الْمُضْرِبَ بِالْمُطْرَدِ

دَخَلَ عَلَيَّ أَبِي رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي بَعْضِ الْأَيَّامِ، فَقَالَ:
السَّلَامُ عَلَيْكِ يَا فَاطِمَةُ.

فَقُلْتُ: وَ عَلَيْكَ السَّلَامُ يَا أَبَاتَاهُ.

فَقَالَ عَلَيْهِ اللَّهُ أَعْلَمُ لِي: يَا فَاطِمَةُ إِنِّي لَأَجِدُ فِي بَدْنِي ضُعْفًا.

فَقُلْتُ لَهُ: أُعِيدُكَ بِاللَّهِ يَا أَبَاتَاهُ مِنَ الصُّعْفِ.

فَقَالَ عَلَيْهِ اللَّهُ أَعْلَمُ لِي: يَا فَاطِمَةُ إِيْتِينِي بِالْكِسَاءِ الْيَمَانِيِّ وَ غَطَّينِي بِهِ،
فَأَتَيْتُهُ بِالْكِسَاءِ الْيَمَانِيِّ وَ غَطَّيْتُهُ بِهِ.

وَ صِرْتُ أَنْظُرُ إِلَيْهِ؛ فَإِذَا وَجْهُهُ يَتَلَلَّا نُورًا؛ كَأَنَّهُ الْبَدْرُ فِي
لَيْلَةِ تَمَامِهِ وَ كَمَالِهِ.

فَمَا كَانَتْ إِلَّا سَاعَةً وَ إِذَا بَوَلِيَ الْحَسَنُ عَلَيْهِ قَدْ أَقْبَلَ
وَقَالَ: السَّلَامُ عَلَيْكِ يَا أَمَاهُ.

فَقُلْتُ: وَ عَلَيْكَ السَّلَامُ يَا قُرَّةَ عَيْنِي وَ ثَمَرَةَ فُؤَادِيِّ.

فَقَالَ لِي: يَا أَمَاهُ إِنِّي أَشَمُ (x أَشْمُ) عِنْدَكِ رَائِحَةً طَيِّبَةً؛ كَأَنَّهَا
رَائِحَةُ جَدِّي رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ.

فَقُلْتُ: نَعَمْ يَا وَلَدِي؛ إِنَّ جَدَكَ تَحْتَ الْكِسَاءِ.

فَأَقْبَلَ الْحَسَنُ عَلَيْهِ تَحْوِي الْكِسَاءَ، وَ قَالَ: السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا

جَدَّاهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَتَأْذُنُ لِي أَنْ أَدْخُلَ
مَعَكَ تَحْتَ الْكِسَاءِ؟

فَقَالَ عَلَيْهِ اللَّهُ كَرَّمَهُ وَعَلَيْهِ السَّلَامُ يَا وَلَدِي وَيَا صَاحِبَ
حَوْضِي؛ قَدْ أَذْنْتُ لَكَ.

فَدَخَلَ الْحَسَنُ عَلَيْهِ مَعَهُ تَحْتَ الْكِسَاءِ.

فَمَا كَانَتْ إِلَّا سَاعَةً وَإِذَا بِوَلَدِي الْحُسَينِ عَلَيْهِ قَدْ أَقْبَلَ، وَ
قَالَ: السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَمَّا.

فَقُلْتُ: وَعَلَيْكَ السَّلَامُ، يَا وَلَدِي وَيَا قُرَّةَ عَيْنِي وَثَمَرَةَ
فُؤَادِي.

فَقَالَ لِي: يَا أَمَّا، إِنِّي أَشَمُ (x أَشْمُ) عِنْدَكِ رَائِحَةً طَيِّبَةً،
كَانَهَا رَائِحَةُ جَدِّي رَسُولِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ.

فَقُلْتُ: نَعَمْ يَا بُنَيَّ؛ إِنَّ جَدَّكَ وَأَخَاكَ تَحْتَ الْكِسَاءِ.

فَدَنَى الْحُسَينُ عَلَيْهِ تَحْوَ (x مِنْ) الْكِسَاءِ وَقَالَ: السَّلَامُ
عَلَيْكَ يَا جَدَّاهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَنِ اخْتَارَهُ اللَّهُ، أَتَأْذُنُ لِي
أَنْ أَكُونَ (لِأَدْخُلَ) مَعَكُمَا تَحْتَ هَذَا الْكِسَاءِ؟

فَقَالَ عَلَيْهِ الْمَسْكُونُ : وَعَلَيْكَ السَّلَامُ يَا وَلَدِي وَيَا شَافِعَ أُمَّتِي، قَدْ أَذِنْتُ لَكَ.

فَدَخَلَ الْحُسَينُ عَلَيْهِ الْمَسْكُونُ مَعَ جَدِّهِ وَأَخِيهِ (خَمْسَةِ مَعَهُمَا) تَحْتَ الْكِسَاءِ.

فَعِنْدَ ذَلِكَ أَقْبَلَ (خَمْسَةِ مَعَهُمَا) أَبُو الْحَسَنِ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ الْمَسْكُونُ، وَقَالَ: السَّلَامُ عَلَيْكِ يَا فَاطِمَةُ يَا بِنْتَ رَسُولِ اللَّهِ عَلَيْهِ الْمَسْكُونُ.

فَقُلْتُ: وَعَلَيْكَ السَّلَامُ يَا أَبَا الْحَسَنِ وَيَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ.
فَقَالَ عَلَيْهِ الْمَسْكُونُ لِي: يَا فَاطِمَةُ، إِنِّي أَشَمُّ (خَمْسَةِ مَعَهُمَا) عِنْدَكَ رَائِحَةً طَيِّبَةً؛ كَانَتْهَا رَائِحَةُ أَخِي وَابْنِ عَمِّي رَسُولِ اللَّهِ عَلَيْهِ الْمَسْكُونُ.

فَقُلْتُ: نَعَمْ، هَا هُوَ مَعَ وَلَدِيكَ تَحْتَ الْكِسَاءِ.

فَأَقْبَلَ عَلَيْهِ الْمَسْكُونُ نَحْوَ الْكِسَاءِ وَقَالَ: السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ؛ أَتَأْذَنُ لِي أَنْ أَكُونَ مَعَكُمْ تَحْتَ الْكِسَاءِ؟

فَقَالَ لَهُ: وَعَلَيْكَ السَّلَامُ يَا أَخِي وَيَا وَصِيِّ وَخَلِيفَتِي وَوارِثِي وَحَامِلِ (صَاحِبِ) لِوَائِي فِي الْمَحْشَرِ، نَعَمْ، قَدْ أَذِنْتُ لَكَ.

فَدَخَلَ عَلَيْهِ مَعَهُمْ تَحْتَ الْكِسَاءِ.
 ثُمَّ أَتَيْتُ نَحْوَ الْكِسَاءِ وَ قُلْتُ: أَسَلامٌ عَلَيْكَ يَا أَبَتَاهُ، يَا
 رَسُولَ اللَّهِ، أَتَأْذُنُ لِي أَنْ أَكُونَ مَعَكُمْ تَحْتَ الْكِسَاءِ؟
 فَقَالَ لِي: وَعَلَيْكِ السَّلَامُ يَا بْنِي وَيَا بَصْرَتِي قَدْ أَذِنْتُ لَكِ.
 فَدَخَلْتُ مَعَهُمْ تَحْتَ الْكِسَاءِ.
 فَلَمَّا اكْتَمَلْنَا وَاجْتَمَعْنَا جَمِيعًا تَحْتَ الْكِسَاءِ، أَخَذَ أَبِي
 رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِطَرْفَيِ الْكِسَاءِ؛ وَأَوْمَى بِيَدِهِ الْيُمْنَى إِلَى
 السَّمَاءِ؛ وَقَالَ:
 اللَّهُمَّ إِنَّ هُؤُلَاءِ أَهْلُ بَيْتِي وَخَاصَّتِي وَحَامِتِي، لَهُمْ لَهِمِي،
 وَدَمُهُمْ دَمِي، يُؤْلِمُنِي مَا يُؤْلِمُهُمْ، وَيَحْزُنُنِي مَا يَحْزُنُهُمْ، أَنَا
 حَرْبٌ لِمَنْ حَارَبَهُمْ، وَسِلْمٌ لِمَنْ سَالَمَهُمْ، وَعَدُوٌّ لِمَنْ
 عَادَهُمْ، وَمُحِبٌّ لِمَنْ أَحَبَّهُمْ، وَأَنَّهُمْ مِنِّي وَأَنَا مِنْهُمْ، فَاجْعَلْ
 صَلَوَاتِكَ وَبَرَكَاتِكَ وَرَحْمَتِكَ وَغُفْرَانِكَ وَرِضْوَانِكَ عَلَيَّ وَ
 عَلَيْهِمْ، وَأَذْهِبْ عَنْهُمْ الرِّجْسَ وَظَهَرُهُمْ تَطْهِيرًا.
 فَقَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: يَا مَلَائِكَتِي وَيَا سُكَّانَ سَمَاوَاتِي؛ وَعِزَّتِي

وَ جَلَالِي؛ إِنِّي مَا خَلَقْتُ سَمَاءً مَبْنِيَّةً؛ وَ لَا أَرْضًا مَدْحِيَّةً؛ وَ
لَا قَمَرًا مُنِيرًا؛ وَ لَا شَمْسًا مُضِيَّةً؛ وَ لَا فَلَكًا يَدُورُ؛ وَ لَا بَحْرًا
يَجْرِي؛ وَ لَا فُلْكًا تَسْرِي؛ إِلَّا لِمَحَبَّةٍ (x إِلَّا فِي مَحَبَّةٍ - إِلَّا
لِأَجْلٍ) هُوَ لِأَعْلَاءِ الْخَمْسَةِ الَّذِينَ هُمْ تَحْتَ الْكِسَاءِ.

فَقَالَ الْأَمِينُ جِبْرِيلُ عَلَيْهِ الْأَمْرُ : يَا رَبِّ وَ مَنْ تَحْتَ الْكِسَاءِ؟
فَقَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ : هُمْ أَهْلُ بَيْتِ النُّبُوَّةِ، وَ مَعْدِنِ (x
مَوْضِعِ) الرِّسَالَةِ، (x وَ) هُمْ فَاطِمَةُ وَ أَبُوهَا وَ بَعْلُهَا وَ بَنُوَهَا.

فَقَالَ الْأَمِينُ جِبْرِيلُ عَلَيْهِ الْأَمْرُ : يَا رَبِّ أَتَأْذَنُ لِي أَنْ أَهْبِطَ إِلَى
الْأَرْضِ لِأَكُونَ مَعَهُمْ (لَهُمْ) سَادِسًا؟

فَقَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ : نَعَمْ قَدْ أَذِنْتُ لَكَ.

فَهَبَطَ الْأَمِينُ جِبْرِيلُ عَلَيْهِ الْأَمْرُ ، وَ قَالَ لِأَبِيهِ عَلَيْهِ اللَّهُ أَكْلَمُ عَلَيْكَ يَا
رَسُولَ اللَّهِ، الْعَلِيُّ الْأَعْلَى يُقْرِنُكَ السَّلَامَ وَ يَخْصُكَ بِالثَّحِيَّةِ وَ
الْإِكْرَامِ وَ يَقُولُ لَكَ : وَ عَزَّتِي وَ جَلَالِي، إِنِّي مَا خَلَقْتُ سَمَاءً
مَبْنِيَّةً؛ وَ لَا أَرْضًا مَدْحِيَّةً؛ وَ لَا قَمَرًا مُنِيرًا؛ وَ لَا شَمْسًا
مُضِيَّةً؛ وَ لَا فَلَكًا يَدُورُ؛ وَ لَا بَحْرًا يَجْرِي؛ وَ لَا فُلْكًا تَسْرِي؛

إِلَّا لِأَجْلِكُمْ وَمَحَبَّتِكُمْ، وَقَدْ أَذِنَ لِي أَنْ أَدْخُلَ (أَكُونَ)
 مَعَكُمْ تَحْتَ الْكِسَاءِ، فَهَلْ تَأْذُنُ لِي أَنْتَ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟
 فَقَالَ أَيِّ رَسُولُ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: وَعَلَيْكَ السَّلَامُ يَا أَمِينَ وَحْيِي
 اللَّهِ، إِنَّهُ نَعَمْ، قَدْ أَذِنْتُ لَكَ.
 فَدَخَلَ الْأَمِينُ جِبْرِيلُ عَلَيْهِ مَعَنَا تَحْتَ الْكِسَاءِ.
 فَقَالَ جِبْرِيلُ عَلَيْهِ لِأَيِّ عَلَيْهِ اللَّهُ: إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ قَدْ أَوْحَى
 إِلَيْكُمْ يَقُولُ: (إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ
 أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرُكُمْ تَطْهِيرًا).

فَقَالَ عَلَيْهِ عَلَيَّ إِلَيْهِ يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَخْبِرْنِي مَا جُلُوسِنَا
هَذَا، تَحْتَ هَذَا الْكِسَاء؟ مِنَ الْفَضْلِ عِنْدَ اللَّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى؟
فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: يَا عَلِيُّ، وَالَّذِي بَعَثَنِي بِالْحَقِّ إِلَيْأَنِي،
وَاصْطَفَانِي بِالرِّسَالَةِ نَحِيًّا، مَا ذُكِرَ خَبْرُنَا هَذَا فِي مَحْفِلٍ مِنْ
مَحَافِلِ أَهْلِ الْأَرْضِ؛ وَفِيهِ جَمْعٌ مِنْ شِيعَتِنَا وَمُحِبِّينَا؛ إِلَّا وَ
نَزَلْتُ عَلَيْهِمُ الرَّحْمَةَ، وَحَفَّتْ بِهِمُ الْمَلَائِكَةُ، وَاسْتَغْفَرْتُ
لَهُمْ إِلَى أَنْ يَتَقَرَّبُوا.

فَقَالَ عَلَيْهِ عَلَيَّ إِلَيْهِ يَا رَسُولَ اللَّهِ فُزْنَا وَفَازَ شِيعَتُنَا وَرَبُّ الْكَعْبَةِ.
فَقَالَ أَيُّ رَسُولُ اللَّهِ عَلَيَّ ثَانِيًّا: يَا عَلِيُّ، وَالَّذِي بَعَثَنِي بِالْحَقِّ
إِلَيْأَنِي، وَاصْطَفَانِي بِالرِّسَالَةِ نَحِيًّا، مَا ذُكِرَ خَبْرُنَا هَذَا فِي مَحْفِلٍ
مِنْ مَحَافِلِ أَهْلِ الْأَرْضِ؛ وَفِيهِ جَمْعٌ مِنْ شِيعَتِنَا وَمُحِبِّينَا؛ وَ
فِيهِمْ مَهْمُومٌ إِلَّا وَفَرَّجَ اللَّهُ هَمَّهُ، وَلَا مَغْمُومٌ إِلَّا وَكَشَفَ
اللَّهُ غَمَّهُ، وَلَا طَالِبٌ حَاجَةٍ إِلَّا وَقَضَى اللَّهُ حَاجَتَهُ.

فَقَالَ عَلَيْهِ عَلَيَّ إِلَيْهِ يَا رَسُولَ اللَّهِ فُزْنَا وَسُعدْنَا؛ وَكَذَلِكَ شِيعَتُنَا
فَازُوا وَسُعدُوا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ؛ وَرَبُّ الْكَعْبَةِ.
وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

پژوهشگده ها و آموزشگده های بنیاد حیات اعلی

علوم معرفت الٰی - علوم زبان و حٰی - علوم کلام و حٰی

علوم تلاوت کلام و حٰی - علوم کلام خازنان و حٰی - علوم فقه آئین الٰی

علوم تقویم نجوم تجیم - علوم طب جامع - علوم پاکزیستی

آموزش برتر (اعلی) - علوم برتر (اعلی) - علوم توانمندی بانی روی الٰی

علوم عمارت برتر - علوم انساب و تبارشناسی - رسانه های حیات اعلی

طرح و برنامه ریزی پژوهشی و مدیریت و اشراف علمی

دارالمعارف الإلهیة

شعبان ۱۴۳۵

<http://Aelaa.net>

aelaa.net@gmail.com

وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ